



A tanítók és tanítónők javadalmazása 1888/89-ben pénzügyben 36050 forintot tett, az iskolák fenntartására a város és egyház által fordított összeg 8895 forint 54 krajt, vagyis az iskoláztatás ez évben 44954 forint 54 krajtba került.

A 8 osztályos varrósztályllyal is egybekötött leánynevelő intézet költségei ugy látszik ezen összegbe nincsenek beszámítva. Ez intézet működése, melyről külön értesítő adatott ki, csak röviden van érintve a kezünk alatti értesítőben; fölemeltetik róla, hogy a felügyelő bizottság előmunkálat alá vette egy miniszteri leirat értelmében a leánynevelő intézetnek olyan szervezését és berendezését, melynél fogva az a másodrendű felsőbb leány iskolának formailag is megfelelhessen a az értesítő szerkesztői biztos reményükét fejezik ki az iránt, hogy a fenntartó egyháznak a szintén erősen érdekelt város segítségével sikerüljön fog az intézetet a közel jövőben a miniszteri leiratban jelzett színvonalra emelni.

Az értesítő kimutatást közöl arról, hogy a közelebbi öt év alatt a mindennapi iskolák száma 3196-ról 3272-re (bizony ez szerény javulás!) az ismételt iskolásoké 745-ről 936-ra emelkedett.

A tanuló létszámának növekedésével mind érezhetőbbé válik a tantermek szaporításának szükségessége. Az iskolások csak kényesüléssel volt kénytelen eltűnni oly törvényellenes állapotban, hogy voltak tantermek, melyekben a növendékek száma a 100-at sőt egyben a 140-et is meghaladta egy-egy tanító vezetése alatt. Önként érthető, hogy ilyen állapot sem a tanítás sikerét nem mozdítja elő sem az egészségügynek nem kedvez.

A városi hatóság ideiglenes tantermek berendezésével ugyan segített valamit a bajon, de gyökeres intézkedést mindaddig nem tesz, míg érdemileg le nem tárgyalja az iskolák rendezése tárgyában beadott véleményes javaslatot.

Az is sajnálatra méltó jelensége városunk népoktatás ügyének, hogy az ev. ref. egyház elemi iskolái mellett mindeztől elcsúsznak a városi iskolák. A város jelölt ugyan ki e célra 3 helyet, de e kérdés a város és egyház között felmerült bizonyos kontroverziák miatt még mindig függőben van.

Az értesítőhöz végül táblás kimutatások vannak csatolva az iskolák berendezéséről, területéről, a tantermek méreteiről, a növendékek iskoláskénti létszámáról, illetőségéről, vallásáról, előmeneteléről, életkoráról, a felmérés a mulasztásokról, az iskolai takarékpénztárakról és a tanítók családi állapotáról, minőségéről, fizetéséről. A 21 leánytanító közül 8 nő, a többi férfi. 25 éven felüli szolgálata 10-nek van, egynek 58 éves, kettőnek 50-50, ismét kettőnek 42-42 éves. A 21 tanító közül csak 3 nak szolgálati ideje haladja meg a 25 évet s csupán egyérei el a 38 évet. Készpénzfizetése a 42 tanítónak 21850 forintba megy, s így 520 forint (1) fizetése van Debreczenben egy egy tanítónak. -- A helyzet némileg jobbna látszik, ha az ismételtiskola tanításért 11 tanítónak jár 1100 forint, a 9 tanítónak készpénzben kiadott 1000 forint, lakbért, a 31 tanítónak adott természetbeli lakásnak megfelelő összeget, a 6 régebbi leánytanítónak személyéhez kötött földfizesés értékét, egy tanító kántori fizetését, s a városból kapott 10-14 m. tüzifa árát is számítjuk: mert ez esetben a tanítók összes javadalmazása 31196 forintnak felel meg, a melyből átlagosan 742 forint esik egy tanítóra. Még így sem sok ez várososa egy családnak s épen nem elég arra, hogy ez a műveltségszerető és megillető életmódot folytassa.

## A bűnös ösvényen.

Regény I. kötetben. — Irta: R. P. O.

Folytatás.)

— Oh! tudja, hogy mire emlékeztem? Kérdésményen odasimulva az ifjú vállaira. Így vitte karjain Pál Virginát. Erre mindketten hangosan nevettek s kacagásuk tiszán röppent föl az üde légben s olykor-olykor visszahangzott az erdő mélyéből.

Kissé elfáradtan odaértek a hegy tövéhez, hol az egyik terebélyes nagy fa árnyékában elterültek a fű buja pázsitján. Roxane zsebéből fonaltól vont elő és a szedett virágokból koszorút font, Pelérdi minden szál virágot megnyestegetett s egyenkint odanyújtá a kis kezekbe, melyek oly gyorsan a legszebb koszorút kötötték.

— Minő felséges izlés! — mondá Ákos, midőn a koszorú teljesen elkészült.

— Ugy-e hogy szép? — dévajkodott Roxane — na látja, hogy ehhez is érték, még ebből is meg tudnánk élni. Egy eszmém támadt. Tudja, hogy mit csinálnak ezzel a koszorúval: elvisszük a temetőbe és ott a legelhagyottabb sírra helyezzük. Szüleim sírjára nem vihettem soha virágot, atyám nagyon régen halt meg, még akkor kis gyermek valék, anyám sírja pedig elhagyottan áll valamelyik temetőben. Ezen a koszorút majd a szegényes hantra helyezem és majd imádkozom ott a meghalt szülőimért.

— Oh! minő jó szíve van önnek Roxane — mondá megindultan az ifjú.

— Alapjában mindannyiunknak jó a szíve, csak a szerencsétlen körülmények és a ravasz emberek kérelhetetlen gazsága teszi azt füstölt — viszonta Roxane egy bánatos sóhaj kíséretében.

Hallgatagon, csendesen vitték a szomorú temető tekervényes utain a koszorút. A legel-

A tanítók rendszeres képzésképzésére 300-600 forint között változik; egy fiutánítóknak és három leánytanítónak fizetés mellett járulékkal és természetbeli díjazással felmegy 1000 forint, de a legtöbb rendszeres tanítóé 632 s 952 forint között ingadozik s a jelenlegi rendszer mellett, mely az ötödéves pótlékokat nem ösmeri; hiába sürgetik ezt évek óta a tanítók, nem is emelkedhetik magasabbra, még 20-30 évi szolgálat után sem.

Valóban itt az ideje, hogy a tanítók fizetésének 50 forint 5-öd éves pótlékok alapján való rendezése, melyet az egyháztanács 1886-ban már elvben elfogadott, valahára tényleg érvénybe lépjen.

Ime egy dióhéjba szorított ismertetésből is mennyi pótolni, javítani, újraalkotni való tűnik ki városunk neveléstudományterén! — i — s.

## Külföld.

A német császár utazásai. Vilmos császár első útjára Görögország lesz, hová azonban nem politikai, hanem családi ügyek vezetik, mert nővére esküvője a görög trónörökösrel a jövő héten fog megtartatni. Athénből a császár átérindul Konstantinápolyba s ez utja az, mely jóval megtörténte előtt a legelőkeltebben foglalkoztatta s foglalkoztatni fogja még egy ideig az európai közvéleményt. Orosz-francia háború az híresztelték, hogy a császár azért megy a török fővárosba, hogy a szultánt a hármasszövetséghez való csatlakozásra bírja. E keptelen hírt azonban a német ofíciózusok már ismételve demantáltak. Hogy látogatásának komoly politikai jelentősége van, ámbár éppen nem olyan irányban, mint az oroszok híresztelik, az kétségtelen.

Az orosz hadikészülődések állandó rovatot képeznek már évek óta a lapokban. S aig van nap, melyen nem lehetne újabb rovást metszeni a megvilágítóhoz. Az orosz határőrséget szakadatlanul erősítik. Még mindig érkeznek a galicziai határra kozák ezredek s a lovasság már oly erős a gátsországi határ mentén, hogy minden öt kilométerre 130 ember jut.

Ferdinánd fejedelem külföldi utjának czéljáról a „Köln. Zig.“ szónai levelezője azt írja, hogy nem igaz az, mintha Ferdinánd igénybe akarna venni rokonai pénzbeli segítségét vagy engedélyt annak tőlök kérni arra, hogy birtokait kölcsönrel terhelhesse. Nem igaz továbbá, hogy a sajátjából előleget adott volna a bolgár kincstárnak; eddig a fejedelem és anyja saját jövedelmik elegendők voltak az udvartartás költségeinek fedezésére. Az utazás igazi oka részint személyiek, részint politikaiak. A fejedelem látni akarta barátait és rokonait s általában Nyugat-Európát; másrészt e-akugyan igaz, hogy házasodni akar, mire névze már rég óta tárgyalások folynak. Politikai czélja az utnak annyiban van, hogy Ferdinánd be akarta bizonyítani, hogy ő is ép úgy baj nélkül távozhatik országából, mint bármely más uralkodó.

Sándor czár a háborúról. Varsói hírek szerint orosz udvari körökben az a hír kering, hogy III. Sándor Van novszky hadügyminiszternek egy ízben — úgy látszik, még külföldi utazása előtt — ezeket mondotta:

Háborút viselni éppen nincs kedvem s nem is gondolok rá. Annak, a ki engem háboruba akarva bonyolítani, nagyosa ügyes embernek kellene lennie. A jelen viszonyok közt a háborúnak csak az a következménye lehet,

hagyatottabb sirlantán, melynek szuette kereszt-fája már teljesen bomlásnak indult, megállapodtak, följé helyezték a koszorút és Roxane térdre borulva meghajoltan csendes imába merült.

Pelérdi megajtott föl, elérkeznyiltlen függeszté zsemeit az imádkozó nőre.

— A ki imádkozni tud és hisz a Mindenhatóban, az nem lehet rossz lelki teremtény, — tündezked magában az elvarázsolt ifjú. Oh! mennyire megváltoztatta ez a csendes, ábrándos magány ezt a nőt.

Szerelmének sikerült kiragadni őt végleg előbbi könnyelmű, léha életéből. Változó gondolatai végre elragadták az ifjú képzelmét a csendes családi otthonba. Mennyire várják őt azok a jó szülők. De hát nem is fog már soká harczban élni lelkiismeretével, mert Roxanét, ezt az imádsára méltó lényt nevéje fogja tenni. Igen, mert ez a nő jó, szerény és szívesen fogja azokat a szegény jó lelki embereket, kik tárt karokkal fogadják majd, — szüleinek tekinteni...

Minő ártatlan és gyermekes ömlengés. Szegény jó fiú, nagyon is rajongó természetű, még egészen romlatlan, tapasztalatlan és megfertőzetlen a modern világ élvezitől. Minő kevéssé ismerheti még az életet s felfogását, mely pedig elég jókor utóleri és megtanítja számítani, de nem ábrándozni a mai ifjúságot. Korunk uraikodó eszméit hitvány önzésre alapította a modern világ, az eszélyességre, a látszatra és az anyagi javak előnyére utal, a ki pedig kifogástalanul jól neveltek akar feltűnni, annak szerinte nem szabad rajongnia magasabb földi dolgok után, mert a legmagasabb életeszemék is hamisak, minden lelkes-dés egügyű és hiabavaló, csakis az erős és életrevaló, a ki letudja küzdeni a badar ábrándokat, mely mind csak ködök; a ki elnyomni képes a szív érzelmét, melyek meggátolják a józanságot, csak az vétezik az értelmi emberek számba, a ki már nem hisz semmibe, nem érzésekbe, nem emberekbe, a

gyogy belőlem vagy a „Kelet császára,“ vagy megint „moszkvai nagyfejedelem“ válnék. Amarra semmi szükségem, a másikat pedig nem kívánom magamnak.

## A debreczen-f-abonyi vasut.

A debreczen f-abonyi fő- és ohat-polgári szárnyonál építésének megkezdését immár semmi sem akadályozza. — Folyó hó 9-dikén ő felsége a király kiserenzben aláírta az építési engedélyokmányt, melyet a hivatalos lap tegnapi számában kezd közölni. — Ezen között résznek fontosabb pontjait következőkben adjuk:

Ezen okmány erejénél fogva Csávolszky Lajos orsz. képviselő engedélyt nyer és kötelezettséget vállal arra, hogy a debreczen-nánási helyi érdekű vasut debreczen-vásártéri állomásából kiinduló és Füzés-Abonyinál a m. kir. államvasutakhoz csatlakozó fővonalat s ezen fővonal ohat-kösi állomásából kiágazólag Polgárig vezető szárnyonala, mint helyi érdekű közmozdonyu vasutat megépítse s azt az engedély okmány hatályának tartama a azt szakadatlanul üzemben tartassa.

Az engedélyes részére biztosítottatnak mindazon jogok és kedvezmények, melyeket az 1880. évi XXXI. t. cz. és az ezt kiegészítő és módosító 1888. év. IV. t. cz. a helyi érdekű vasutakra nevez megszab, viszont az engedélyes a most idézett t. cz. azon határozatainak, melyek ró mint engedélyesre kötelezettséget rónak, valamint minden más érvényben álló vagy később alkotandó vonatkozó törvényeknek, szabályoknak, utasításoknak és rendeleteknek magát alá veti.

Az engedélyes köteles a fennálló szabályok szerint elkészített építési terveket (hosszszelvény és helyzetrajz) a jelen engedélyokmány keltétől számított 3 hónap alatt, a többi részletrajzokat pedig oly időben terjeszteni fel a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy azok a kivételre megállapított határidőre való tekintettel a miniszter által a kellő időre megvizsgálhatók és jóváhagyhatók legyenek.

A pályá építését az engedélyes az engedély okmány keltétől számított 2 év alatt befejezni és a pályát a közforgalomnak átadni tartozik.

A pályá kiépítése és üzlete czéljaira az 1881. évi XLI. t. cz. szerinti kisajátítási jog engedélyeztetik.

A vasut építéséhez és üzleti megfelelő berendezéséhez szükséges tényleges tőke 4500,000 forintban állapították meg, mely főkéből forgalmi eszközök beszerzésére az engedélyes 265000 forintot tartozik fordítani. — A tőkéből 60000 forintot a pénzben tartalékokéknak kihasználták.

A forgalmi eszközök, sinek és egyéb az építésnél és az üzletnél használandó anyagok a beföldön szerezendők be.

Engedélyes köteles a jelen engedélyokmány kiadása előtt 200000 forint biztosítékot a m. kir. központi állampénztárnál letenni. (Ezt Csávolszky már régebben letette.)

A pályá üzletének kezelése az engedélyes egész tartamára az államvasutak igazgatóságára ruháztatik át.

A személyi forgalomban legmagasabb teltalként személy és kilométerenként a magasabb osztályban 5 kr, az alsóbb osztályban pedig 3 kr, szedhető be.

Uti podgyásznál és gyorsárúnál, melyek 10 kgnyi súlytételre fölfelé kikerekíthetők 10 kg és kilométerenként 0.40 kgnyi legmagasabb díjtétel alkalmazható. Uti podgyásznál

ki már nem talál csodálatraméltót a mindenségbe, vagy ha mégis esetleg találna is ilyesmire, nem veszi el önmagát s nem tör nevétséges lelkesedésbe, a művészek alkotásaiban nem lát teremtő erőt, nem ismeri el a nagyságot a hazáért és az emberiség javáért küzdő nagyokban, mert mindenütt és mindenben csak a fékezhetetlen emberi önzés az intező rugó. Az érzelmeskedés csak is gunyra méltó s csak az, a kit a társadalomban a szerencse keze biztos talajra helyezett, — szokott a jó szíve érzelmeivel hivatkozni, hogy vele excentricitását minél jobban fitogtathassa.

Az a csunya, rut Lise asszony már türelmetlenül várt az ebédnél a szerelmes párra. Mikor a terrasról névze jönni látta őket, egész ingerülten kiáltá feljök:

— No csak gyorsabban, már minden elfőtt, hiszen szép ebéd lesz megint, a diű már majd elemészett. Soha se tudjátok mikor van az ideje a hazajövetelnek s agyonboszantjátok vele az embert.

— Ej édes, jó Lise asszony, hát ne légy olyan kegyetlen, hiszen te olyan jó asszonyka vagy — ugymond Roxane, azt a förtelmesen csunya ábrázatu nőt ölelgetve, csókolgatva. — Olyan gyönyörűesen töltöttél el az időt, az én pástorom olyan nagyon kedves volt.

— Nos, hát megint elmerengtetek, mezei virágot téptétek? Ah! Daphnis! ah Cloe! gyönyörű idill. Ah! mert az a pástor, az a pástor... — gnyolodék Lise asszony, utánaözva Roxane szokott exaltált ömlengő felkiáltását.

— Oh! igen, hiába csufolodól; az a pástor, az az én boldogságom. Ah! mert az a pástor olyan szép, olyan jó; ugy-ugy édes, kedves Liseem; „szeretünk és epedünk, míg ifjú a vérünk.“ És ez az epedés egy egész mennyországot zár magába. Soha sem szeretél szegény asszonyt, hát hogy is értenél hozzá.

— Soká tart már ez a komédia, félek,

szabadsuly nem követelhető. Az árúk szállításánál alkalmazható legmagasabb árszabási klmként és 100 kgrként az I. db. árú osztályban 0.90 kr. a II. mérsékelt db. árú osztályban 0.60 kr, és a terjedelmes árúk után 1.20 kr.

Mihelyt az engedélyezett pálya tiszta jövedelme 3 egymásutáni éven át, a tényleges építési és berendezési tőke 7% -át meghaladja, a kereskedelemügyi miniszter a díjszabásokat engedélyes meghallgatása mellett megfelelőleg leszállíthatja.

A vasut üzlete mindenkor olykép vezető, hogy a díjszabási intézkedések egyrészt a hazai ipar és termelés általános érdekeivel másrészt az államvasutak külön érdekeivel is összhangzásban legyenek.

Az engedélyokmányokban említett építési és részletrajzok — mint értesülünk, már korábban fölterjesztettek a miniszterhez jóváhagyás végett, s már e héten várják a vasut építő mérnökei azok visszaküldését. — Az építést egy hét múlva kezdik meg az egész vonalon és pedig teljes erővel. — A központi építési iroda T-Füreden működik. Egy építési iroda Debreczenben is nyitattott s ennek helyisége Kis Mester utcán a Harangi féle házban van.

## Napi hírek.

— Ösztöndíj a debreczeni földmives iskolában. A helybeli gazdasági tanintézet földmives iskolájában egy Debreczen városi alapítványi hely üresedésbe jöven, felhivatnak a felvetetni kívánók, hogy kellően felszerelt kérvényekkel 1889. évi október hó végéig a városi tanácshoz adják be. Felvételért kérvényezhet minden olyan tizenhat évet betöltött debreczeni ifjú, a ki helybeli születésű, irni, olvasni tud, jó magaviseletű, egészséges testalkatú, azonban ezen kelekkek megléte okmányilag igazolandó. Kelt Debreczenben 1889. október 22-én. A városi tanács.

— Egyházi ügyek. A debreczeni ref. egyház tanácsérmeben október hó 27-dik napján d. e. 10 órakor közgyűlés tartatik. Tárgyj: fontos ügyek. A iskolások pedig ugyanott f. hó 26-dikán d. u. 3 órakor folyó ügyek elintézésé végett ülést tart.

— Az Emke tevékenysége. Az erdélyrészi magyar közművelődési egyesület legújabb iskoláját az oláhok egyik szent városában állította fel, a kis Balázsfalván, mely hajdan erdélyi fejedelmi lakóhely, s a szabadságharc alatt pedig a magyarellenes kirihert oláhok gyűlés színhelye volt. Az iskolát vasárnap avatták föl nagy ünnepélyességgel. A megnyitó ünnepélyen az E. M. K. E. igazgató váasztmánya kiüldötséggel vő képviselve. Szabó Sámuel ref. tanár nyitotta meg hosszabb beszéddel az ünnepélyt. Lelek szavakban utat az iskola hazafias missziójára s buzdította a tanítót és tanítónőt hivatásuk oda adó teljesítésére. Hosszantartó éjzenés után id. Gáspár János kir. tanfelügyelő feleskette a tanítókat. Végül pedig Török Bertalan fejezte ki köszönetét mindama ténylezőknek, a melyek az iskola létesítését lehetővé tették. Különösen az E. M. K. E.-nek és a balázsfalvi adakozóknak. Diszkrét követte a sikerült ünnepélyt. A balázsfalvi magarság, mely kisebbségben van ugyan, de a lakosságának eléggé tekintélyes részét képezi, új tasmazt nyer a most megnyitott intézetben az oláh áradat ellenében.

— Bizottsági tagokká Hajdúvármegyében okt. 22-én megválasztattak: Tefőtlen-M-P-ercen: Egri Dániel, Kasztl László,

hogy nem jó vége lesz — okoskodék Lise asszony. Nem értem, hogy — hogy lehet emyire megbolondulni.

Az ebéd alatt Roxane olyan élénk volt, kedvesen fecsegett sok badarságot össze-vissza s a boldog, ifjú szerelmes pástor, Ákos elvarozolt mosolylyal ajkain a gyönyörű nő csodátaba merült.

Az ebédet befejezván, Lise asszony kiinn a folyondártól beárnyékolat verandán szolgálta fel nekik a kávét, Roxane is rágyújtott egy cigarettére és egyre folytató dévajkodó beszédét. Lise asszony többször csunya szemhunyorítással nézte a fiatal festőt a kivel shegy sem tud megbarátkozni s kit nem is nézett soha jó szemmel, mert hát ez a szerelmesképi fickó teljesen elbolondította az ő szakélyes természetű Roxaneját s minden bajuk kutorrása. Aztán milyen unalmas és szegényes ez az élet itt ebben az átkozott magányban, s mikor ő csakis a fényes pazar napok után vágyódik vissza, melyekben bőségsben usztak és tellett minderre. A hintaszékben himbalódzott s gonosz rosz elméjében egyre tervekét szőtt, melyek által szétbontathatná ezt a méltatlan szegényes nyomorúságos viszonyt, mely esakugyan romlással fenyegeti valamennyiüket. A nagy tépelődés közepette azonban egyszerre csak elaludt.

Lise asszony már megint elaludt. — suttogá Roxane — a szegény hü lélek annyira unja most magát mindig. Szegény, jó Lise, ő valóban nagy áldozatot hoz nekem. Az a komédiás élet, az volt az ő fő eleme, minden este ott ögylegett a couliassák között és magába falta molón azt a sok pletykát, hogy aztán engem mulattasson vele.

(Folyt. köv.)

árak szállí-  
abb árszába-  
db. áru osz-  
db. áru-osz-  
es áru után

pálya tiszta  
át, a tényleges  
át meghaladja,  
díjazásokat  
megfelelően

olykép veze-  
dekek egyrészt  
nos érdekeivel  
érdekeivel is

említett épít-  
esülünk, már  
iszterhez jóvá-  
várják a vasut  
ldését. — Az  
meg az egész  
— A központi  
k. Egy építési  
tott s ennek  
a Harangi féle

földmives isko-  
ntézet föld-  
városi ala-  
h. felhivatnak  
lőben felszerelt  
hó végéig a  
felvételert ker-  
at évet betöl  
helybeli szüle-  
viseletü, egész  
kellékek meg-  
Debreczen-  
rosi tanács.  
ezeni ref. egy-  
27 dik napján  
rtatik. Tárgy:  
k pedig ugyan-  
r folyó ügyek

Az erdélyrészi  
legújabb is-  
városában állí-  
ely hajdan er-  
zabadságharc  
rhetd otlók  
lát vasárnap  
gel. A meg-  
E. igazgató  
it képviselve.  
ta meg hosz-  
Telkes szavak-  
ssziójára s buz-  
hivatásuk oda  
éjzenes után  
velo feleskette  
k Bertalan fe-  
nyezőknék, a  
hetevő tették.  
és a balázs-  
vettte a sike-  
magarság, mely  
a lakosságnak  
i, új tamaszt  
en az oláh ára-

luvármegyében  
Telettlen-  
Kaszil László,

odék Lise asz-  
r lehet emyire

yan élénk volt,  
got össze-vissza  
tor, Ákos elva-  
yörü nő csodá-

é asszony kiinn  
andán szolgálta  
rágyultot egy  
evajkódó beszé-  
nya szemhunyo-  
a kivel sehogym  
is nézett so-  
a szerelmeképi  
szeszélyes ter-  
ájuk kufforrása.  
yes ez az élet  
ban, s mikor ő  
után végődik  
ztak és tellett  
dzott s gonosz  
tt, melyek ál-  
atlan szegényes  
ugyan romlás-  
nagy tépelődés  
elaludt.

int elaludt. —  
lélek annyira  
ny. jó Lise, ő  
ny. Az a komé-  
s, minden este  
s magába falta  
aztán engem

Sá m s o n, T é g l á s, V. P é r e s e n: Kovács Károly, Oláh Gyula és Budaházy Gyula P. L. a d a n y o n: Szőlőssy János, Baranyay Albert és Kálmán László-H. S z o b o s z l ó n I. v. kerület: Lengyel Imre, ifj. Adler Sámuel (uj), m. Tóth Pát (uj), II. v. ker. Somogyi Gyula (uj), Vágó András, Csánádi István (uj), III. v. kerület, Hetey Ignác (uj), dr. Kiss Sándor, Borbély Gábor (uj). K a b a n: Kiss Károly, dr. Pápay Kálmán (uj). D o r o g r ó l már tegnap közöltük. H. N. a n á s o n: I. v. ker. Nemes Miklós (uj), Csohány József, Penzes Miklós, II. v. ker. Nagy Balint, Péntes László (uj), Ujvárossy Gábor, III. v. ker. Szűcs László (uj), Ujváry Ödön (uj), IV. v. ker. Vitányi József, Vitéz Sándor, V. v. ker. Csorvási Balázs, Sinay Antal. F ő l d e s e n: I. v. ker. Szabó Imre főbíró, Farkas Albert, Kállay Ignác (uj), II. v. ker. Péterfy Lajos, Domokos János, Erős Lajos lelkész (uj).

— Az erdőéri ez évi szakszűzük f. október hó 21., 22., 23. és 24-én tartatták meg a megyeház tanácstermében Prucsinak Károly kir. erdőfelügyelő elnöke alatt. Vizsgálóbizottsági tagok voltak a földmívelési, ipari- s kereskedelmi miniszterium által kinevezve Török Gábor erdőmester s Zivuska József oklevéles erdőész. Vizsgára a vidékről jelentkeztek 14-en, helybeli senki. A vizsgázottak között 3 kitűnő, 4 jó, 5 kielégítő érdemsorozatot nyert; 2 a vizsgát nem állotta meg.

— Monstre uzsora-pör. A Weinberger Mihály földesi uzsorás és a többrendbeli periratok esikasszásiával vadolt Szomorák László törvény zéki díjok elleni pör végtárgyalása nem — mint említettük — nov. 15-én, hanem nov. 18-án kezdődik. A tanúk mintegy kétszázán nem csupán Földesről, — mint a h. gy. a fővárosi lapok írják, — hanem a szomszéd falvakból is vannak beidézők. Weinberger védelmét Eötvös Károly — megköszönvén a megítélését — nem fogadta el. Az uzsora- s védője Friedman Bernát, az eszlári pör egyik védője, lesz.

— Névnyugosítás. Hjadlovsky János debreczeni lakos vezetéknevét belügyminiszteri engedélyvel „Farkas“-ra változtatta.

— Kossuth, mint olasz szenátor. Mint a „Pester Lloyd“-nak egy Velencéből kapott távirata jelenti, Kossuth a kamara megnyitása alkalmából megkapja a nagy olasz polgárosítást s ugyanekkor szenátorrá fog kineveztetni.

— Möriz József előtt a katonai parancsnokság miudezidőig a legszigorúbban titkolta anyjának és nővéreinek halálát. A fogyer yari lakranya börtönei fölött talán még soha sem örködtek oly Árgus-zemekkel, mint szombat óta. A hadbírósg humánus szigora odig ment, hogy az apagyilkost most már egészen elküldte többi rabtársaitól és sokott délutáni sétáira is már csak egyedül bocsátja, nehogy a borzasztó titkot rabtársainak valamelyike elárulja előtte. A hadbírósg nyomára jött, hogy a fogház kulcsára tiltott nyomon újságokat is sokott a fogoly apagyilkoshoz becsúszni. Ennek következtében a kulcsárt vasárnap letartóztatták s rövid idő alatt hadbírósg elé fogják állítani. Ma azonban valószínűleg tudják Möriz Józseffel, a borzasztó hirt. — Az árvaszék még kedden expedált egy levelet az esztról s az azt követő intézkedésekről. Tegnap délben pedig dr. Kardos Samu is a fővárosba utazott.

— A közoktatásügyi miniszter a tanítókért. Gróf Csáki Albin közoktatásügyi miniszter sorra előveszi elődjének, a boldogemlékű Trefort Ágostonnak függőben maradt terveit. Legközelebb a kisdudóvás ügye és a tanfelügyelői intézmény kerül reform alá. A tanítói nyugdíj és az árvaszék nevelése szintén lényeges változások fog átesni. A tanító 30, illetőleg 35 évi szolgálat után teljes fizetésűket fogják ezentul nyugdíjjal élvezni; az ország több részében pedig árvaházakat állítanak fel. A tanítókért örökös panaszának tárgyát, a fizetés emelést is sikerült a miniszternek egyelőre megoldani. Az általános fizetés-emelést indvélőleg csak a törvény megváltoztatásával lehetne behozni. A mig ez bekövetkezik, a miniszter saját hatáskörében elrendelte, hogy minden áltami néptanító fizetése az eddigi évi 300 forint helyett ezentul 400 frt legyen.

— Nősülés a honvédeknel. Legfelsőbb elhatározás értelmében jövőre a honvédeknek a legnagyobb számú egyének mint eddig, meglesz engedve, hogy az első módozat szerint házassok lehessenek és pedig: hogy minden 4 zászlóaljjal szervezett gyalog feldandárnál 12 altiszt és 4 puskaműves, a 3 zászlóaljjal szervezett minden gyalog feldandárnál pedig 9 altiszt és 3 puskaműves, végül minden huszárezrednél 6 altiszt és 6 egyenlő állásu egyén (gyógykovács, puskaműves, szíjgyártó, vagy más mesterember) első módozat szerint nős lehessen.

— Szabolcs megye alispánja, Zoltán János a megvárlak az alispáni székétől s nyugdíjaztatása iránt való kérvényét már be is adta a vármegyei nyugdíjintézet választmányához. Zoltán János 1877 ben választották meg alispánnak, a nélkül, hogy megelőzőleg hivatait visselt volna. Mint alispán lankadatlan tevékenységével és jeles képességeivel a vármegye közönségének osztatlan szeretetét vívta ki.

— A szultán és a magyar sajtó. A Konstantinápolyból hazatért magyar tudósok elbeszélése szerint a szultán szenvedélyes újságolvasó, ki felelő figyelemmel kíséri az európai eseményeket. Husz fordítóból álló irodája van külön arra a célra, hogy a nyugati

sajtó minden fontosabb organumát török nyelvű kivonatokban olvassassa. Hír szeriat a szultánnak az a szándéka, hogy ezetül a magyar sajtót is figyelemmel fogja kísérni, s e célból a fordító irodában egy magyar tagot is fognak alkalmazni.

— Katonai s tahangverseny. Vasárnaptól kezdve minden vasárnap a Szikszay Gyula „Margit“ fürdőjének disztermében katonai s táha hangverseny tartatik.

— Főhercegből polgár. Tegnap már megírtuk, hogy János főherceg lemondott minden czimeiről és jogairól és mint egyszerű kenyérkereső polgár akar élni. Tudvalevő, hogy János főherceg a bécsi udvarnál már jó ideje nem állt kegyben. 1885 ban „Drill“ vagy nevelés“ című röpiratot adott ki, melyben élesen elítélte a katonai kiképzés elavult elveit. Ez s néhány más dolgozata élénk kontrovverziákra adott okot közte és a katonai körök közt. Mintegy két éve, János főherceg lemondott linezi hadosztályparancsnoki tisztéről. Azóta sokat utazott, legutóbb Fiumében letette a tengerezs-kapitányi vizsgálatot. Ezt az elhatározását levélben tudatta már barátjaival, de egyszerűen hozzátette e szavakat is: „En minden időben jól osztrák fogok maradni. Ha ma vagy holnap háború ütne ki, mint egyszerű közkatonák állok be a sorba, hogy életeme oszázatomnak áldozzam.“ Természetesen toj most a találgatás a lemondás valódi okait illetőleg. Beszelik, hogy a tettvagyó főherceget bántotta, hogy Albrecht főherceg, ki nem kedvelte, utját állította a katonai pályájának. — A főherceg egy időben benső barátságában élt az elhunyt trónörökösrel és együtt lepézték le a burgban Bastian spiritisztát, mit akkor egy kis fűzetben le is írt. De aztán meghasonlott a királyival és elvesztette az udvar kegyét. Nem nézték jó szemmel zeneszerzői működését sem; sok nehézségbe került, míg azt a belletet, melynek ő írta szövegét, előadták az udv. operában. A főherceg „Ort grófi“ név alatt utazgat most külföldön. — Kérését állásáról való főmentése végett Zürichből intézte a királyi ő felségéhez s a beleegyező választ ott kapta meg. Midőn ez irat kezéhez jutott, így kiáltott fel: „Házam elvesztett egy főherceget, de nyert egy polgártársat.“ Most a svájci polgárjogot óhajlja megszerezni s „Feld“ nevet viselni. Aztán nagyobb tengeri utra készül saját yachtján, egy ideig testvére, Salvator Lajos főherceg mahoni birtokán, a baleari szigeteken fog katonai és tengerészeti tanulmányokat folytatni. Véglegesen pedig Londonban óhajja letelepedni, hogy mint hajótulajdonos keresse kegyerét.

— Uj zenemű. Nádor Kálmán fővárosi zeneműkiadóval megjelent II-ik kiadásban: Szerelme-mazurka, zongorára énekhanggal szerző Palotásy Gyula. A csinos dallamos Nádor Eszternek van ajánlva, ki azt a fővárosban és vidéken több hangversenyben tetszés mellett énekelte. — Ára 80 kr.

— Ö. T. Rieckl Géza ur 25 forinttal a debreczeni önkéntes tűzoltó egyesület alapító tagjai közé lépett.

— Iparosok figyelmébe. A nagyméltóságú m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur. évi szeptember 18-án 46341 sz. a. kelet s a kamarához intézett leiratában közli ama pontozásokat, melyek alapján a honvédelmi miniszterium kész a honvédség lábbeli és börtömű szükségleteire nézve a kis iparosok bevonásával szervezendő szállítási szövetségekkel tárgyalásokba bocsátkozni. Midőn e körülmenytől ezen szükséglet-k szállítására vállalkozni akaró érdekelt iparos osztályt ezennel értesítjük, egyszersmind tudatjuk, hogy a szállításra nézve esetleg kötetlen szerződés lényegesebb pontjait tartalmazó kivonat, valamint a szállítandó cikkek mennyiségét előtűntető, s a szállítási határidőt is magában foglaló kimutatás a kereskedelmi és iparkamara hivatalában a hivataios akár alatt megtekinthető. Debreczen 1889. október 23. A kereskedelmi és iparkamara.

— Pörül járt hazafiság. Ur mbátyám és a csibuk elválhatlan társak. Egész kis kapitálist fu-tólt el már abból a csészényi pipából, melynek hosszú szára ökl nagyságú borostyánnal ékes. Anyira inkarnatus hazafi, hogy a mig hazafiságnak tartotta szűz dohányt pipáit, sohasem szitt egyebet. Drága fufangokkal szerte annak idején a finácizolatlan török dohányt valahonnan az alvidékről. Mióta azonban a m. kir. trafik külön török a töröknel, urambátyám is a bádagskatulyákat fogyasztja. Még Párisba is két katulya szultánnal indult. Nem bizott a külföldi dohányban. Meg is gyűlt a baja a skatulyákkal. Hónaalatt kellett biz azokat szorongatni minden vámvizsgálat alkalmával. Fáradságos munka volt; de olvégre tul járt a finácizok eszén, nem szimatolták meg a tilos portékát. Szerencsésen elpőfékelte Páris városában az egyik skatulya dohányt; a másik skatulyával pedig utnak indult hazafelé. Drezdában még elszitt néhány csibukkal s aztán nyugodtan pakolta a táskába; s ninc: már kitől félteni, az osztrák fináciz még meg is dicseri Bodenbachban, azonban nagy meglepetésére lefoglalta a kincset a es. k. vámhivatal. Hasztalan hivatkozott a trafikbeli skatulyára. „Ösmerjük mi már a módját a csempészetnek! Ez külföldi dohány, ezért fizet az ur, vagy pedig itt hagyja!“ Urambátyám káromkodott „Nix nutz!“ szót a fináciz és hasztalan volt minden erősködés, a vonat indult s a dohány a bodenbachai finácizok martaléka maradt. Már most urambátyám pereit az osztrák

kincstárt három osztrák értékű forint erejéig; ennyire becsüli a dohányt. „Kerül a mibe kerül, nem én fizetem“, szolt az öreg s be is adatta a keresetlevelet.

— A pályá kezdetén. Két nagyreményű ifju hetes állott ma a kapitány előtt Saja Sándor a Weisz Sándor hetese és Takács Imre, a Spitzer Dávidé. Azzal vannak vádolva, hogy meglopták gazdáikat. Saja 12 kraglit és 8 tarka inget eszent el, Takács pedig egy 12 firtos Mikádót. Saja roppant együgyű, ehetetlen házi tolvaj; eszközül engedte magát felhasználtatni a fufangos eszű Takács által, a ki ügyesen szötte körül bízélgésével a könnyen megtántorodó naiv szívű Sajat. Vallatja a kapitány a kisebbiket:

— Miért loptál?  
— Nem loptam volna én, ha ez (Takácsra mutat), azt nem mondja, hogy loptak nekem inget, azután meg kraglikat hozza.  
— Mit kaptál ezért Takácsotól?  
— Nem kaptam én semmit.  
— De mégis?  
— Tíz kragjárt adott előljáróba.  
— Egyebet semmit?  
— Annyit mondott, hogy vasárnap este ad nekem egy forintot. De még mindig tartozik velem.

Takács a megrögzött gonosztévő konokságával tagadja, hogy ő nem intette lopásra Sajat, a hatost is csak kölcsön adta neki, nem buzdítással s a kabátot sem ő idegenítette el:

— Csak azért fogja rám azt Spitzer Ur, hogy ebbe a kis s b a j b a találatm keveredni. A mákvirágok a dutyiba kerültek.  
— Holnap, pénteken a Magyarit testvérek zenekara közreműködésével Erturth Hungónál h a l e s t é l y tartatik.

Színház.

„Utolsó szerelem“. Dóczy hirnemes verses vigjátéka egy van hirdetve a színlapon, hogy az holnap itt előszö r adatik. — A dolog úgy áll, hogy a vigjátékot — ha jól emlékszünk — Aradi Gerő itt előadatta, de csak egyszer, mert ekkor alig voltak huszan a színházban. Így, ha nem is meg t ljesen újdonság számban, de merjük állítani, hogy edes-kevesen vannak azok, kik e kitűnő vigjátékot a debreczeni színpadról ösmernek. Az előadás egyike a debreczeni legszébb productionának s M.-Szigeten a történelmi társulat tiszteletére rendezett díszelőadáson e darabban szerzett oly szép dícsőséget a társulat.

„Az éj“ cím alatt egyfelvonásos operette-re készül a társulat. Az operette zenéjét Tomboer Aladár, színházunk egyik karmestere írta. A fiatal karmester nagyobb szabásu operettet is fog közelebb dirigálni, a „Donna Juanita“-t, melyet már ő tanított be.

„Orpheus az alvilágban.“ Offenbach pompás operette-je rendkívül szép díszletekkel szombaton színré fog kerülni, még pedig kitűnő előadásban, mert az összes énekes szereplők részt vesznek. A nők közül játszik: Somlóné, Kopácsy, Loosarekné, Ellinger Ilona, Kocsis Etel; a férfiak részéről Haday, Róna székly, Püspöky, Hegyessy, Karaes sat.

Madách a debreczeni színpadon. A „Pesti Hirlap“-ban olvassuk: „Egy nemrég megjelent közleményünkkel szemben Valentin Lajos, a debreczeni színház derék igazgatója kijelenti, hogy Madács „Csak vegnapjai“ című drámáját nemcsak a kolozsvári színpadon adták elő, hanem a vezetés alatt álló debreczeni társulat e darabbal zárta be mult év szept. 25-én a m.-szigeti színiudnynt s ugyan- csak e darabban nyitotta meg az 1888-89-iki debreczeni színt. Kiemeli a színgazgató, s mi örömmel vesszük tudomásul, hogy a debreczeni társulat mindig szorgalmas művelője volt a klasszikus drámának s a debreczeni közönség oly kiváló érdeklődéssel viseltetik főképe a magyar történelmi drámák iránt, hogy ez előadások úgy anyagilag, mint erkölcsileg fényesen sikerültek.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

I. Bérlet. 26. szám.

Holnap pénteken, 1889. év október hó 25-én, páros bérletben, itt előszö r:

Utolsó szerelem.

Vigjáték Dóczytól.

M Ű S O R:

Szombat, 26-án páratlan b. O r p h e u s a p o k o l b a n o p e r e t t e O f f n b a c h t ó l.

Vasárnap, 27-én Eiffel torony kissezoya (bérletsűnet.)

Felolvas szerkesztő és kiadó laptulajdonos: Vértess Arzold.

Főmunkatárs: Kerecsy Vilmos.

A személyesen tett idei ószi bavasárlások után felhívjuk a n. é. közönség figyelmét raktárunk megtekintésére, a hol nemcsak a legmagasabb művészetek, de a legzserényebbek is a legnagyobb választék áll rendelkezésére a napi szükséglet cikkeiből, — mint pénz- és szivartárca, kalap, keztyű, illatszer, szappan, sétabot, zsebkész, olló, haj- és ruhakefe, fogkefe, tajték pipa és szipka, lovagló-, vadászati-, önvédelmi- és uti-, valamint díszmüvek és alkalmi ajándék-cikkek, ugyszinten gyermekjátékok dus választéka van összesítve. Továbbá:

**Zsolnai majolika díszmüvek.**  
Adler F. és Fia t a j t é k á r u k.  
**Ungvári cserépkályhák**  
és **Hermann china ezüst**  
egyedüli gyári raktára.  
Teljes tisztelettel  
**SZENT-KIRALYI és KALENDA**  
A gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet debreczeni fióktelep áruzsarnokában  
**DÍSZES SÍRKOSZOROK**  
igen jutányos áron kaphatók.

**GYÖRI IGNÁCZ**  
Debreczen, főtér, a „Bika“ szállodával szemben.  
Ajánl magaválasztékban is jutányos árá mellett mindencemű

**női férfi és gyermek fehérnemű**  
és valódi **Jäger** árukat.  
Női triko derekak, fiú és leány triko ruhácskák és sapkák divatos és izlésees kivitelben. Nagy raktár férfi, női és gyermeke harisnyák és kesztyűk. Berliini, selyem, chenil és csipke kendők.  
Legújabb kézimunkák és mindennemű kötő, himző, borgoló pamutok, czérnák és selymek.  
**Gyermek kelengyék és szabó kellékek.**  
7182  
1889. tkv.

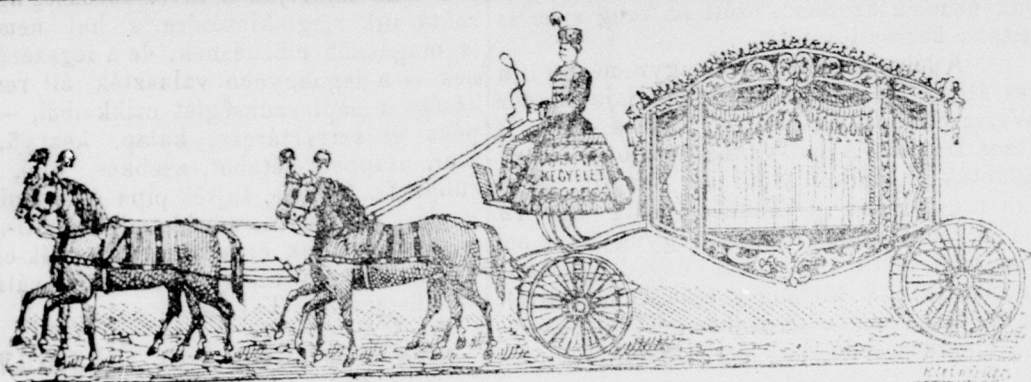
**Árverési hirdetm. kivonat.**  
A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Szőke József végrehajtatónak Szőke Károly és társai végrehajtást szenvedő elleni 60 frt tőkekövetelés és járulékai végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék területén fekvő a derecskei 4469. sztjkvben A. I. 4043. 7668. 9395. hrsz. alatt felvett ingatlanokból néhai Szőke Gáborot illető 1/4 részre 156 frt, — továbbá a derecskei 2704. sztjkvben A. I. 11143/1. hrsz. a. felvett ingatlanból néhai Szőke Gáborot illető 1/4 részre 87 frt, — továbbá a derecskei 4533 sz. tjkvben A. + 5654/1. hrsz. a. felvett ingatlanból néhai Szőke Gáborot illető 1/4 részre 85 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi december hó 31-ik napján délelőtti 9 órakor Derecske község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 15 frt 60 krt, 8 frt 70 krt, illetőleg 8 forint 50 krt készpénzben, vagy az 1881: LX. tcz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a hánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczenben, 1889. évi szeptember hó 24-ik napján.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

**Nagy Károly**  
kir. tszéki bíró.



**Fischer János**  
**'KEGYELET' temetkezési intézete**  
Debreczenben.

Elvállal temetések rendezését legolcsóbb árak mellett 10 forinttól kezdve:  
Teljes temetések halottas kocsikkal vidéken is eszközöltetnek.

Síremlékek 4 frtól kezdve kaphatók.  
Ércz, élő és francia művirág **KOSZORÚK** ingyen szállgfehérítással,  
nagy választékban és a legszebb kivitelben kaphatók.

**Piacz, Czégely-ház Miklós-utca sarkán**  
**a megyeházzal szemben.**

Művirág és ércz

**SIRKOSZORÚK**  
nagyváasztékban  
**Heider Antalnál**

Nagytemplom tér, Stenczinger-ház, a  
**HOLVAY GYULA** ur régi üzlethelyiségeben.

Eddig felülmulhatlan.



**MAAGER W.**  
VALODI TISZTÍTOTT  
**CSUKA MÁJ-OLAJ**  
MAAGER VILMOSTÓL. BÉCSBEN.

A legelső orvosi tekintélyek által megvizsgálva és könnyen emészthetősége miatt gyermekek számára is különösen ajánlva és rendelkezve — mint legtisztább, legjobb, legtermészetesebb és leghatásosabbnak elismert szer: mell- és tüdőbajok ellen, görvély, kelés, daganat, borküteg, mandula-betegségek, gyengeség ellen. Üvege 1 frt. Kapható a gyári raktárban, Bécs III. ker. Heumarkt 3., valamint

minden gyógyszerertárban és fűszerkereskedésben  
az osztrák és magyar monarchia területén.

Debreczenben Mihalovits István Dr. Rothschnek Emil, Tóth Béla gyógyszerész uraknál és Riekl József Zsinor kereskedésében.

**Korona forrás.**

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet  
debreczeni fióktelep áru csarnoka  
ajánl:

Kitünő minőségű

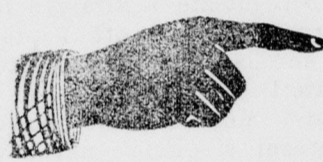
**elasz gesztenyét, teát,**  
valódi angol rumot,  
**szepességi főzelékeket,**  
**ritka jó minőségű kávékat**

és minden e szakmába vágó cikkeket jó minőségben  
jutányos árak mellett.

Tisztelettel

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet  
debreczeni fióktelep áru csarnoka.  
Nagyvárad-utca, megyeház mellett.

**Korona forrás.**



Nincs többé fogfájás!! Könnyen vérző beteg és  
gyulladt foghúst gyógyít és erősít, a fogkövet  
eltávolítja és képződését megátolja; a szájbüzt  
azonnal megszünteti naponta használatnál

és. és k. udvari fogorvos és udv. szállító, valódi

**Dr. POPP** világhírű **Anatherin szájvize**

ketszer oly nagy palackokban mint eddig.

Ezzel egyidejűleg alkalmazandó

Dr. POPP fogpasztája mely a fogakat folyton egészséges állapotban tartja.

Dr. POPP Anatherin fogpasztája mely a legjobb és legfinomabb szer a fogak tisztántartására és a foghús megerősítésére.

Dr. POPP fogpora mely a legjobb és legfinomabb szer a fogak zománcát megerősíteni.

Dr. POPP növényiszappana a legjobb gyógy-pipere-szappan, mindennemű borkütegek ellen és különösen furdókhöz.

Dr. POPP napraforgó vénus (szappan) (nem glicerinnel). A legújabb és a legfinomabb divat-pipere szappanok. A bort borsnyó-fümmel teszik.

Arak: Anatherin-szájviz 50 kr., 1 frt és 1.40 kr. Anatherin fogpasztája tégelyben 1 frt 22 kr. Aromakus fogpasztája 35 kr. Fogpor dobozban 63 kr. Növényiszappan 30 kr. Napraforgó-szappan 40 kr. Vénus szappan 50 kr. E szerkeket kaphatók: DEBRECZENBEN: Dr. Rothschnek, Mihalovits L., Tamássy B., Örvényi O., Tóth B., Marakózy K., és Balás Ö. gyógyszerészeknél és Csanak J., Geréby F. Szentkirályi és Kalenda, Baum M., Welsz. Sándor, Stern A. és Testvére kereskedésében.

**Előkelő hölgyek elismerése.**

Tisztelt uram! Az ön által beküldött szappan mintákat, kísérlet céljából szétesztottam néhány egyleti hölgy között, kik most a következőleg nyilatkoznak kitünő szappanairól: A Popp-féle növényiszappan fölötté jó hatást gyakorol a bőrre, használaton nagyon kellemes és tartósságánál és aranylag olcsó áránál fogva a legjó gazdassági szappan Popp-féle napraforgó és Vénus-szappanait méltán nevezi a jelekor legfinomabb divat-pipere szappanainak.

Kérek a növendékek számára 24 növényiszappant és több egyleti hölgy számára ugyan ebből 12 és a Popp-féle napraforgó- és Vénus-szappanból szintén 12—12 darabot.

Tisztelettel  
Halasz E. né, Budapest.

Alapítottatott 1888-ban

**WALSER FERENCZ**

**első magyar gép és tűzoltoszerk gyára, harang és érczöntődjé**  
BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCZA 66.

Ajánlja gyártmányát mint magyar különlegességet

**kutakban és mindennemű szivattyukbna**

Elvállal teljes vízvezetékek berendezését városok, földbirtokosok és magánzók részére modern technikai alapon és kedvező feltételek mellett, ajánlkozik

**KÖZ és MAGAN FÜRDŐK**

felszerelésére

**szagmentes űrszékék**

felállítására s minden vízművi munka gyors és pontos kivitelére.

Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kívánatra díjmenten küldetnek.

**EGYETLEN BELFOLDI SZIVATTYU GYAR.**

